

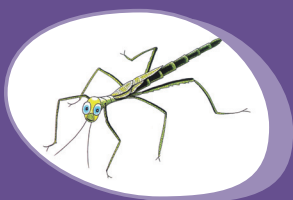
W celu upewnienia się, czy program „Przyjaciele Zippiego” jest skuteczny, niejednokrotnie został on poddany profesjonalnej ocenie. Międzynarodowe porównawcze badania dzieci uczestniczących i nieuczestniczących w programie wykazały, że wywarł on duży wpływ na dzieci: wzrosła ich pewność siebie i zaufanie do swoich zdolności, odporność na negatywny wpływ otoczenia, umiejętność hamowania emocji, dzieci stały się wrażliwsze na stan emocjonalny oraz problemy przyjaciół i bliskich, były nastawione bardziej przyjacielsko, potrafiły wspólnie znaleźć wyjście, porozumieć się. Zmniejszyła się liczba przypadków zachowania agresywnego, niepożądanego, rozwinęła się uważność. Szczególnie dużym osiągnięciem jest zwiększona zdolność dzieci pokonywania codziennych trudności. Zaczęły one stosować więcej bardziej różnorodnych sposobów, poznanych w ramach programu: powiedzenie prawdy, przeprosiny, rozmowa z mamą, tatą, przyjaciółmi.

Na Litwie przeprowadzono również dodatkowe oceny programu. Sprawdzono **trwały jego wpływ na dzieci**. Zbadano zdolności dzieci rok po jego zakończeniu: ustalono, że postęp odnotowany podczas jego realizacji był widoczny również po upływie danego okresu.

Ocena „Wpływ programu „Przyjaciele Zippiego” na adaptację dziecka do szkoły” wykazała, że uczestniczące w nim dzieci z ostatniego roku wychowania przedszkolnego **łatwiej dostosowały się do trybu i otoczenia szkoły**, szybciej nawiązały przyjaźnie, miały mniej problemów i bardziej wytrwale dążyły do ich pokonania, były bardziej otwarte w rozmowie z rodzicami, nie unikały zwrócenia się o pomoc w domu i szkole, starały się pomóc innym, lepiej się czuły.

Litewscy naukowcy zbadali jakość i skuteczność programu, przeprowadzili badania opinii jego uczestników, pedagogów, kierowników placówek kształcenia, starszych wychowawców i rodziców. Należy podkreślić, że aż **72% rodziców** zauważyło pozytywne zmiany w zachowaniu dzieci, które powiązało z ich udziałem w programie „Przyjaciele Zippiego”.

Program „Przyjaciele Zippiego” na całym świecie został uznany za jeden z najskuteczniejszych programów wczesnego zapobiegania. Jest realizowany w kilkudziesięciu krajach nie tylko w Europie – Anglii, Irlandii, Danii, Islandii, Polsce, Norwegii, Holandii, Francji, ale też na całym świecie – w Argentynie, Brazylii, USA, Indiach, Kanadzie, Chinach i innych krajach.

Realizację programu „Przyjaciele Zippiego” wspiera

Prawa autorskie do programu „Przyjaciele Zippiego” należą do jego inicjatorów i twórców – międzynarodowej organizacji non-profit, rezydującej w Londynie

Partnership for Children

<http://www.partnershipforchildren.org.uk>
PFC dba o międzynarodowy rozwój programu „Przyjaciele Zippiego” i koordynuje jego realizację w skali światowej.

Na Litwie program „Przyjaciele Zippiego” realizuje pozarządowa organizacja non-profit **instytucja pożytku publicznego „Vaiko labui”**.

Instytucja „Vaiko labui” co roku podpisuje umowę o współpracy z PFC, udzielającą licencji na wyłączną realizację na Litwie programu „Przyjaciele Zippiego”.

Jeśli chcąc Państwo uzyskać bardziej szczegółowe informacje o programie „Przyjaciele Zippiego” lub stać się jej uczestnikiem, wolontariuszem lub sponsorem, prosimy o kontakt telefoniczny lub wizytę w naszej siedzibie.

Znajdujemy się pod adresem:

Instytucja pożytku publicznego „Vaiko labui”
Šv. Ignaco g. 5,
LT- 01120 Wilno
tel.: (+370 5) 21 21 407
faks: (+370 5) 21 21 403
tel. kom.: +370 (699) 20 223
e-mail: info@vaikolabui.lt
strona internetowa: www.vaikolabui.lt
Nr rachunku LT37 7044 0600 0044 5729
Bank AB SEB bankas

Wszyscy poświęcamy dużo uwagi zdrowiu fizycznemu swoich dzieci – chcemy być pewni, że zjadły zdrowo i do syta, ubrały się ciepło, zachęcamy je do uprawiania sportów i dzięki temu stawania się silnymi. A czy poświęcamy wystarczającą uwagę ich emocjonalnemu samopoczuciu oraz dobrobytowi – czy zastanawiamy się, jak się czują, jak oceniają siebie, jak im się powodzi w kontakcie z innymi dziećmi, jak pokonują smutek, rozczarowania i inne trudności emocjonalne?

Zdrowie emocjonalne jest szczególnie istotnym składnikiem naszego szczęścia i powodzenia w życiu. Od dzieciństwa uczymy się różnych sposobów zachowania, których celem jest podtrzymywanie kontaktów z innymi ludźmi oraz pokonywanie życiowych wyzwań. Folder, który trzymają Państwo w ręku, prezentuje program pomocy dzieciom w nauce tych sposobów i osiągnięciu poczucia większego zadowolenia.

Międzynarodowy program zapobiegania przemocy „Przyjaciele Zippiego” ma na celu poprawę samopoczucia emocjonalnego dzieci, pomoc w nabyciu zdolności z zakresu pokonywania trudności społecznych oraz emocjonalnych. Zakłada się, że po zdobyciu danych umiejętności we wczesnym okresie życia, osoby lepiej poradzą sobie w sytuacjach skomplikowanych i krytycznych nie tylko we wczesnym dzieciństwie, ale też w okresie dojrzewania oraz w życiu dorosłym.

Program jest skierowany do dzieci w wieku 5 – 7 lat. Na Litwie jest on realizowany w języku litewskim, polskim i rosyjskim w grupach przedszkolnych, klasach zerowych i pierwszych oraz grupach pozalekcyjnych w placówkach przedszkolnych, przedszkolach-szkółach, szkołach ogólnokształcących, centrach dziennego pobytu dla dzieci i domach opieki. Program jest dostępny we wszystkich okręgach na Litwie, zarówno dla dzieci miejskich, jak i wiejskich.

Realizację programu wspiera Ministerstwo Oświaty i Nauki Republiki Litewskiej, z którym w 2002 r. podpisano umowę o współpracy. Doceniając szczególnie pozytywny wpływ programu „Przyjaciele Zippiego” na dzieci, w 2008 r. został on włączony do Krajowego Programu Zapobiegania Przemocy wobec Dzieci oraz Pomocy Dzieciom.

Program „Przyjaciele Zippiego” jest wyjątkowy z kilku względów:

- **program jest skierowany do bardzo małych dzieci;** zazwyczaj programy zapobiegania są przygotowywane dla nastolatków; pod tym względem prezentowany program jest innowacyjny zarówno na skalę Europy, jak i świata;
- **program jest uniwersalny** – jest realizowany w różnych środowiskach kulturowych i religijnych w kilkudziesięciu krajach świata w językach danych krajów;

- **wyniki badań** dzieci biorących udział w programie potwierdziły oczekiwania jego autorów, że program będzie wywierał długotrwały wpływ – nawet do okresu dojrzewania – na nawyki społeczne i zdolność pokonywania przez dzieci trudności, a zatem, przyczyni się do zapobiegania samobójstwom i uzależnieniu;
- **w ramach programu** stosowany jest zestaw skutecznych metod, dlatego **dzieci uczą się same** pomyślnego pokonywania trudności i stresu, szukania akceptowanych społecznie wyjść i wsparcia, przyjscia z pomocą innym, wzięcia na siebie odpowiedzialności za swoje zachowanie i in.

Program uczy dzieci zrozumienia uczuć i mówienia o nich, powiedzenia tego, co się chce powiedzieć, uważnego wysłuchania, nawiązania i utrzymania przyjaźni, zwrócenia się o pomoc i udzielenia pomocy innym, pokonania samotności, odrzucenia czy prześladowania, rozwiązania konfliktu, łatwiejszego przeżywania zmian, straty i nawet śmierci. Program pomaga dzieciom w pokonywaniu codziennych trudności, szukaniu sposobów radzenia z uczuciami, wzmacnia zdolność dziecka do korzystania z pomocy i jej udzielania.

Program „Przyjaciele Zippiego” pomaga pedagogom w doskonaleniu niezbędnych w pracy kompetencji społecznych, socjoedukacyjnych oraz z zakresu motywowania i wspierania uczniów.

Program dobrze współgra z ogólnymi programami kształcenia przedszkolnego i szkolnego oraz je uzupełnia. Oferuje pedagogom cały system dobrze przemyślanych zadań, sposobów i metod oraz ćwiczeń praktycznych. Jak wynika z doświadczenia, zmienia nie tylko zdolności pedagoga, ale też nastawienie względem dziecka, jego potrzeb, przeżyć oraz zachowania.

Program „Przyjaciele Zippiego” jest realizowany w ciągu 24 tygodni: każdego tygodnia odbywa się jedno 45-minutowe zajęcie. Zajęcia są prowadzone przez wychowawców lub nauczycieli grupy lub klasy, którzy zdobyli kwalifikacje pedagoga programu „Przyjaciele Zippiego”.

Program opracowano w oparciu o zbiór sześciu opowiadań pod tytułem „Przyjaciele Zippiego”. Dzieciom czytane są opowiadania na takie tematy, jak „Uczucia”, „Kontakt”, „Nawiązywanie i zrywanie przyjaźni”, „Rozwiązywanie konfliktów”, „Radzenie ze zmianą i stratą”, „Adaptowanie się”.

Główny bohater opowiadań Zippi jest owadem (patyczakiem), który przyjaźni się z bliźniakami, braciszkiem i siostrzyczką, oraz ich przyjaciółmi. Bohaterowie opowiadań stykają się ze znanymi maluchom sytuacjami: przyjaźnią, wzajemnymi stosunkami, uczuciem samotności, krzywdą, prześladowaniem, reakcją na zmiany i stratę, rozpoczynaniem wszystkiego od początku.

Podczas zajęć pedagog grupy/klasy czyta opowiadanie i zachęca dzieci do aktywnego włączenia się do dyskusji, odgrywania ról, zabaw i rysowania. Celem zajęć jest pomoc dzieciom w zanalizowaniu i zrozumieniu swoich uczuć oraz zachowania.

W ramach programu „Przyjaciele Zippiego” realizujący go pedagog nie wskazuje dziecku, jak powinno konkretnie postąpić. Nie mówi „dane rozwiązanie jest dobre, a tamto – złe”. Zamiast tego dzieci są zachęcane do samodzielnego wyjaśniania, zastanawiania się i szukania dobrego wyjścia. Dzieci są namawiane do stosowania złotej reguły: **dobrze wyjście jest to, które pozwala poczuć się lepiej i nie szkodzi innym.**

Program „Przyjaciele Zippiego” został opracowany przez międzynarodową grupę naukowców z Anglii, Kanady i Norwegii w 1998 roku. Na Litwie jest realizowany od 2000 roku. Wzięło w nim udział ponad 99 tysięcy dzieci ze wszystkich okręgów, przygotowano około 3,3 tysiąca pedagogów.

